

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/86/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721203223
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6721203223.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Janky Boroškovej, v spore žalobcov 1/ S. J., nar. XX. XX. XXXX a 2/ K. J., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom X. XXX, N., obaja právne zastúpení JUDr. Ivanou Igazovou, advokátkou, so sídlom Mýtina 11, Bratislava, proti žalovanému K. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XXX, N., t. č. bytom X. 511, N., právne zastúpenému JUDr. Marianom Holým, advokátom, so sídlom Boženy Němcovej 1/A, Brezno, o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/37/2021-41 z 26. augusta 2021, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu vo výroku I. **p o t v r d z u j e.**

II. Uznesenie okresného súdu vo výroku II. **m e n í** tak, že návrh žalobcov 1/ a 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia v časti o uloženie zákazu vstupovať na nehnuteľnosti **z a m i e t a .**

III. Uznesenie okresného súdu vo výroku V. **m e n í** tak, že **p o u č u j e** žalovaného, že nariadené neodkladné opatrenie na návrh niektorej zo strán súd zruší ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené a že žalovaný môže podať žalobu vo veci samej voči žalobcom 1/ a 2/ na nedôvodnosť uloženej povinnosti nepribližovať sa k nim.

IV. Žiadna zo strán **n e m á** právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému priblížiť sa k žalobcom 1/ a 2/ na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov (I. výrok) a ktorým súčasne zakázal žalovanému vstupovať na nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX, k. ú. Podkriváň ako stavba rodinného domu súp. č. XXX, hospodárska budova súp. č. XXX, sklad náradia súp. č. XXX, letná kuchyňa súp. č. XXX a pozemky C-KN parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X a XXX/XX (II. výrok). Návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie zákazu žalovanému vstupovať na nehnuteľnosť vedenú na LV č. 655 k. ú. Podkriváň ako C-KN parc. č. 1255/6 zamietol (III. výrok). Ďalej vyslovil, že neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho doručenia (IV. výrok) a poučil žalovaného o tom, že môže podať voči žalobcom žalobu vo veci samej ohľadne toho, že mu nie je zakázané približovať sa k žalobcom 1/ a 2/ na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov a vstupovať na horeuvedené nehnuteľnosti, vrátane domáhania sa návratu do pôvodného stavu a náhrady škody spôsobenej nariadením tohto neodkladného opatrenia (V. výrok). O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %, v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia prvoinštančného súdu o ich výške (VI. výrok).

2. Prvoinštančný súd do odôvodnenia rozhodnutia odpísal obsah žalobcami podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, potom uviedol, že sa oboznámil so žalobcami doloženými listinnými dôkazmi a popísal čo bolo v tom-ktorom z nich uvedené a následne odcitoval § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 a 3, § 326 ods. 1 a 2, § 327, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1 a 2, § 334, § 336 ods. 1 a § 337 ods. 1 a 2 CSP.

3. Rozhodnutie vo svojej podstate odôvodnil konštatovaním, že z hľadiska § 324 ods. 1 CSP žalobcovia osvedčili svoj nárok, pretože výpismi z LV č. XXX a č. XXX k. ú. Podkriváň preukázali, že majú právo doživotného užívania (vyplývajúce z vecného bremena) k nehnuteľnostiam, na ktoré, resp. do ktorých navrhujú zakázať vstup žalovanému, pričom vo vzťahu k C-KN parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XX mal toto právo preukázané geometrickým plánom Ing. E. Hroncovej, na základe ktorého z pôvodných E-KN parciel č. XXX a č. XXX vznikli nové C-KN parcely č. XXX/X, XXX/X, XXX/XX, XXX/X/, XXX/XX, R. a XXXX/X. Nakoľko žalobcovia uviedli v návrhu aj C-KN parc. č. XXXX/X, v tejto časti nebolo možné návrhu vyhovieť, lebo sa jedná o zrejmu nesprávnosť - preklep z parc. č. XXXX/X na parc. č. P. a podľa § 327 CSP sa ustanovenia o odstraňovaní vád pri návrhu na neodkladné opatrenia nepoužijú. Inak mal prvoinštančný súd osvedčené, že žalovaný sa minimálne raz dopustil voči žalobkyňi 2/ priameho násillia (škrtenia) a voči žalobcovi 1/ nepriameho násillia (odhodenie barly, hlasité púšťanie hudby, kričanie, vyhrážanie sa) a toto mal osvedčené trestnými oznámeniami dcéry žalobcov, čestnými vyhláseniami viacerých osôb i písomnými vyjadreniami samotných žalobcov 1/ a 2/. Nakoľko žalovaný priame násillie zatiaľ obmedzil iba na dvor žalobcov a do domu súp. č. XXX, v ktorom majú právo doživotného bývania zatiaľ vošiel iba za účelom odobratia kľúča z prechodových dverí do domu súp. č. 279, ktorý je vo vlastníctve žalovaného (a tieto dvere už sú zamurované), mal prvoinštančný súd za to, že nie je potrebné nariaďovať neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP a preto nariadil neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP. Žalovaný totiž nemá právny titul na vstup na uvedené nehnuteľnosti, „avšak vzhľadom na prvok násillia resp. ohrozenia telesnej či duševnej integrity je potrebné postupovať podľa názoru súdu podľa týchto písm. (e/ resp. f/), nie podľa pís. d/ cit. ust.“ Prvoinštančný súd mal tak za osvedčenú aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov, nakoľko „samotní žalobcovia 1/ a 2/ uviedli, že za posledné tri mesiace je už tento stav ohrozovania fyzickej a psychickej intenzity neúnosný, pričom posledné incidenty sa udiali dňa 23.06.2021 a 18.07.2021. Intenzita ohrozovania fyzickej a psychickej intenzity žalobcov 1 a 2 prerástla podľa názoru súdu do takého stupňa, že je dôvodné uložiť žalovanému podľa § 325 ods. 2 pís. h) C.s.p., aby sa nepribližoval k žalobcom na vzdialenosť menšiu ako 10 m, nakoľko jeho konaním môže dochádzať k ďalšiemu ohrozeniu telesnej integrity aj duševnej integrity žalobcov. Zabezpečovacie opatrenie tu neprichádza do úvahy, keďže sa jedná o škody na integrite žalobcov, ktoré nie sú reštituovateľné do pôvodného stavu hmotne (peňažne či vecne).“ S odkazom na § 337 ods. 1 CSP ešte prvoinštančný súd poučil žalovaného, že môže podať ohľadne „výrokov tohto neodkladného opatrenia“ žalobu vo veci samej voči žalobcom a nakoľko neodkladným opatrením neuložil žalobcom povinnosť podať žalobu vo veci samej, rozhodol aj o náhrade trov konania a vzhľadom na to, že návrhu žalobcov na neodkladné opatrenie vyhovel, podľa § 255 ods. 1 CSP im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov rozhodne samostatným uznesením.

4. V zákonnej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalovaný, ktorý ho žiadal zmeniť, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť a priznať mu plnú náhradu trov konania. Formálne síce podal odvolanie proti celému uzneseniu prvoinštančného súdu, z obsahu odvolania ale vyplýva, že fakticky odvolanie podal len proti výrokom, ktoré sa týkali nariadenia neodkladného opatrenia a nie proti výroku, ktorým bol návrh žalobcov čiastočne zamietnutý (III. výrok).

5. Podľa žalovaného prvoinštančný súd nezistil dostatočne skutkový stav veci. Nezistil totiž zo situačnej mapky nehnuteľností a z výpisov z listov vlastníctva, že pozemok C-KN parc. č. XXX a stavba rodinného domu súp. č. X. na ňom postavená sú v jeho výlučnom vlastníctve. Ide o rodinný dom, v ktorom je prihlásený na trvalý pobyt. Žalobcovia obývajú na základe vecného bremena rodinný dom súp. č. XXX, ktorý je v bezprostrednej blízkosti jeho rodinného domu súp. č. XXX. Nariadením neodkladného opatrenia o zákaze približovať sa na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov mu okresný súd v podstate zakázal vstupovať do domu v jeho vlastníctve, a to navyše v situácii, kedy žalobcovia preukazujú, že vlastníkom rodinného domu súp. č. XXX na C-KN parc. č. XXX/X ho vyzval na vypratanie nehnuteľnosti. V takom prípade by mal jedinou možnosť, a to bývať vo svojom rodinnom dome súp. č. XXX. To mu však prvoinštančný súd rozhodnutím znemožnil. V podanom návrhu toto žalobcovia úmyselne zatajili, keď v situačnej mapke vyznačili dom a dvor, ale celkom chýba vyznačenie jeho rodinného domu. To

bol povinný pred nariadením neodkladného opatrenia prvoinštančný súd riadne zistiť. Ďalej žalovaný uviedol, že rovnaké námietky sa týkajú aj zákazu vstupu na predmetné pozemky, ktorých významná časť, najmä však pozemky C-KN parc. č. XXX/X (spoločný dvor pri domoch súp. č. XXX a č. XXX)) a parc. č. XXX/X, 494/4 a XXX/XX je nutné využívať v lepšom prístupe do rodinného domu súp. č. XXX v jeho vlastníctve. Vchod do rodinného domu je situovaný práve zo spoločného dvora C-KN parc. č. XXX/X. Nielen prakticky zákazom priblížiť sa k žalobcom, ale aj priamo vo výroku mu prvoinštančný súd zakázal užívať nehnuteľnosti na účel, na ktorý sú určené.

6. Pokiaľ ide o trestné oznámenia, ktorými prvoinštančný súd argumentoval, tak trestné oznámenie zo dňa 23. 06. 2021 bolo podané na neznámeho páchatela. Trestné oznámenia sa týkajú porušovania domovej slobody dcéry žalobcov a nie žalobcov a súčasne údaje uvedené v trestnom oznámení sú skreslené a nezodpovedajú skutočnosti. Dňa 23. 06. 2021 volal hliadku polície práve on, lebo žalobcovia mu bránili vo vstupe do svojho rodinného domu súp. č. XXX. Pokiaľ ide o trestné oznámenie zo dňa 18. 07. 2021, pri návšteve domu uzamkol dvere, ktoré spájajú rodinné domy súp. č. XXX a č. XXX, čím sa snažil zamedziť tomu, aby nedochádzalo k jeho stretávaniu sa so žalobcami a naopak. Vždy keď chce vstúpiť do rodinného domu, sú to žalobcovia, ktorí vyhľadávajú osobné stretnutia, aby ho mohli slovne napádať vulgárnymi výrazmi. Obe trestné oznámenia boli odmietnuté a v daných veciach vystupoval len v pozícii svedka.

7. Ohľadne ostatných dôkazov, ktoré boli použité ako podklad pre nariadenie neodkladného opatrenia žalovaný namietal, že za dôkaz nemôže slúžiť vyhlásenie žalobcov priložené k návrhu. Toto obsahuje len nepodložené tvrdenia. Z čestných vyhlásení svedka E. N., K. J. a W. K. je zrejmé, že žalobcovia požiadali menovaných ako svojich najbližších rodinných príslušníkov a ich kamarátov, aby spísali nepravdivé vyhlásenia a z ich obsahu vyplýva, že im boli priamo diktované. Pokiaľ potom žalobkyňa 2/ spomínala incident zo dňa 23. 06. 2021, kedy chcel vstúpiť do svojho rodinného domu v čom mu žalobkyňa 2/ bránila vlastným telom až do príchodu policajnej hliadky, otáznym je, či má skutočne obavu o svoje zdravie či dokonca život, že sa nebojí byť sama v jeho prítomnosti a brániť mu vstúpiť do jeho rodinného domu. Teda jej správanie je v rozpore s tým, čo uvádza. Dňa 23. 06. 2021 to bola naopak žalobkyňa 2/, kto fyzicky zaútočil na neho a dokonca v prítomnosti policajnej hliadky. V prípade žalobcov sa jedná o agresívne a nie týrané osoby, čo dokazuje udalosť z roku 2018, kedy s dcérou pri dome č. XXX sadil stromčeky a prišla k nim žalobkyňa, vulgárne im nadávala, vytrhávala stromčeky a nakoniec nimi bila svoju vnučku. K tomu sa priznala pred hliadkou polície dňa 13. 04. 2021, ale tvrdila, že sa „pošmykla“.

8. Žalobcovia 1/ a 2/ na podané odvolanie reagovali vyjadrením, v ktorom žiadali napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť poukazujúc na to, že skutkový stav bol prvoinštančným súdom zistený dostatočne. Je pravdou, že dom súp. č. XXX je vedený na meno žalovaného, avšak ide o dom pôvodne patriaci im, formálne na žalovaného prevedený v minulosti, ide o starorodičovský dom zo skál v pôvodnom stave, ktorý je neobývateľný bez vody, elektriny, WC a kúrenia a nemôže teda slúžiť žalovanému na bývanie. Za najpodstatnejšie však označili to, že žalovaný k domu nemá legálny prístup, lebo nie je vlastníkom žiadneho okolitého pozemku a teda na pozemky, ktoré sú predmetom napadnutého uznesenia žalovaný nemá právo vstupovať ani bez existencie uznesenia o neodkladnom opatrení. Do práv žalovaného neodkladné opatrenie nezasiahlo, nezhoršilo jeho postavenie čo do možnosti užívať svoju nehnuteľnosť. Pokiaľ žalovaný namietal rozpor v dátumoch jednotlivých incidentov, tak toto nie je rozhodujúce, podstata písomných vyjadrení nie je nijako dotknutá a pokiaľ žalovaný požadoval, aby boli predložené nejaké kamerové záznamy, tak žalovaný to uviedol vedomý si toho, že si žalobcovia robia záznam, ale konflikty robí mimo kamery, čo dosvedčili aj svedkovia v predložených písomných vyjadreniach. Je logické, že svedkami vyhrážania a hrozieb sú zväčša rodinní príslušníci a nie cudzie osoby, čo pravdivosť vyhlásení nijako nediskvalifikuje. Kým teda žalovaný neosvedčí, že na pozemky uvedené vo výroku je oprávnený vstupovať, nemožno prihliadať na jeho obranu ohľadom tvrdeného porušenia jeho práv neodkladným opatrením. Žalobcovia tiež poukázali na to, že žalovaný neoprávnene vstupoval a pohyboval sa po predmetných pozemkoch a zverejnil na reklamnom portáli inzerát smerujúci k nasťahovaniu rómskych rodín do jeho domu súp. č. XXX, ktorým to ponúkal zadarmo s úmyslom zneprijať im život a naďalej ich ohrozovať.

9. Ďalšie vyjadrenia už podané neboli.

10. Na základe odvolania žalovaného krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1

CSP (a contrario) a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP čiastočne potvrdil ako vecne správne vo vzťahu k uloženému zákazu priblíženia a podľa § 388 CSP uznesenie čiastočne zmenil a návrh žalobcov zamietol ohľadne uloženia zákazu vstupu na pozemky.

11. V prejednávanej veci sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali nariadenia neodkladného opatrenia ukladajúceho žalovanému zákaz priblížiť sa k nim na menej ako 10 metrov a zákaz vstupovať na označené pozemky a stavby, ktoré sú vlastníctvom ich dcéry a ku ktorým majú právo doživotného užívania, resp. bývania na podklade zriadeného vecného bremena.

12. Žalobcovia 1/ a 2/ tento svoj návrh odôvodnili výslovným poukazom na ust. § 325 ods. 2 písm. f) a h) CSP a popisom konkrétneho správania, ktorého sa mal žalovaný voči nim dopustiť. Netvrdili a neuvádzali, že by ich návrh smeroval k poskytnutiu dočasnej ochrany podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP, t. j. aby žalovaný ako podozrivý z násilia voči nim nevstupoval dočasne do ich domu. Preto bolo nadbytočné a pre odvolací súd aj pomerne nejasné polemizovanie okresného súdu s aplikáciou ust. § 325 ods. 2 písm. e) CSP v odôvodnení napadnutého uznesenia.

13. Okresný súd si súčasne podľa odvolacieho súdu neuvedomil, že žalobcami podaný návrh na neodkladné opatrenie smeruje k ochrane ich osobnostnej integrity, ktorej hmotnoprávnu úpravu obsahuje § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (na ktoré takisto žalobcovia v návrhu poukázali), keďže z tohto ustanovenia pri svojom rozhodovaní vôbec nevychádzal. V dôsledku tohto pochybenia potom pristúpil k tomu, že žalovanému zakázal vstupovať do stavieb (rodinný dom súp. č. XX. a k nemu patriace objekty) a na pozemky tvoriace podľa v spise sa nachádzajúcej mapky ich bližšie či vzdialenejšie okolie. Tieto nehnuteľnosti majú žalobcovia právo užívať na podklade zriadeného vecného bremena.

14. Predmetom tohto sporu ale nebola ochrana vlastníckeho práva podľa § 126 ods. 1 OZ a tomu na roveň postavená ochrana oprávneného držiteľa podľa § 126 ods. 2 OZ (ktorými žalobcovia sú ako oprávnení z vecného bremena), kedy by inak bolo možné podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP uložiť rušiteľovi, aby sa zdržal konkrétneho konania majúceho povahu neoprávnených zásahov do vlastníckeho, resp. od neho odvodeného práva.

15. Preto nebolo dôvodným a správnym, keď prvoinštančný súd uložil žalovanému zákaz vstupovať na pozemky a do stavieb s poukazom na ochranu integrity žalobcov, a to navyše v situácii, kedy žalobcovia vôbec neosvedčili a ani netvrdili, že by ich reálne žalovaný ohrozoval v ich dome, resp. doň vôbec vstupoval. Prvoinštančný súd tu poukázal jedine na zrealizovaný vstup žalovaného do domu užívaného žalobcami za účelom odobratia kľúča od prechodových dverí pôvodne spájajúcich domy súp. č. XXX a č. XXX, avšak ako je zrejmé zo zápisnice o trestnom oznámení podanom dcérou žalobcov dňa 18. 07. 2021, stalo sa tak za účasti policajtov. Ako uviedli aj samotní žalobcovia 1/ a 2/, žalovanému nesvedčí žiaden právny titul na vstup na nimi označené pozemky a do stavieb, ktoré užívajú a preto s poukazom na ochranu ich integrity nebolo možné podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP zakázať žalovanému niečo, na čo oprávnený vôbec nie je. Inými slovami, podľa odvolacieho súdu ust. § 325 ods. 2 písm. f) CSP smeruje k tomu, aby sa rušiteľovi zakázalo vykonávať jeho právo vstupovať do domu, bytu, na pracovisko, či iné miesto, kde sa zdržiava osoba, ktorá má byť takto chránená. Takéto neodkladné opatrenie je potom podkladom na to, aby právo vstupu nemohol vykonávať a aby sa mu prípadne mohlo v inak oprávnenom konaní (vstupe) zabrániť. Je podľa odvolacieho súdu logické, že na odopretie neoprávneného vstupu neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP potrebné nie je. Preto odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie v časti týkajúcej sa uloženia zákazu vstupu na dotknuté pozemky a stavby a v tejto časti zmenil napadnuté uznesenie a návrh žalobcov na neodkladné opatrenie ako nedôvodný zamietol.

16. Odvolací súd však považoval za správne napadnuté uznesenie, pokiaľ ním bolo podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP zakázané žalovanému, aby sa na vzdialenosť menšiu než 10 metrov približoval k žalobcom 1/ a 2/. Aj odvolací súd mal v zmysle § 325 ods. 1 CSP osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov neodkladným opatrením. Žalobcovia 1/ a 2/ osvedčili, že žalovaný sa voči nim dopustil konania nesúladného s ich právom na ochranu osobnosti vyplývajúcim z ust. § 11 OZ a že ich integrita ním môže byť aj naďalej ohrozená.

17. Z úradných záznamov spísaných políciou (č. I. 56pv a 57 spisu) je totiž zrejmé, že medzi žalobcami ako rodičmi a žalovaným ako ich synom sú dlhoročné rodinné spory, keď podľa uvedených záznamov žalobkyňa uviedla, že majú so synom asi 6 rokov narušené rodinné vzťahy. Je nesporné, že žalobcovia

bývajú v rodinnom dome súp. č. XXX a žalovaný je vlastníkom s ním stavebne spojeného domu súp. č. XXX. Tento dom žalovaný neobýva, býva v ďalej sa nachádzajúcom dome súp. č. XXX, ktorý je vlastníctvom jeho sestry. Podľa žalobcami doložených dôkazov žalovaný ponúkal svoj dom súp. č. XXX na bezplatné užívanie s tým, že podľa predloženého inzerátu „uprednostňuje mnohopočetnú rómsku rodinu“. Pokúšal sa to aj zrealizovať o čom svedčia predložené fotografie a predložené vyhlásenie XX. N. i dcérou žalobcov podané trestné oznámenie zo dňa 23. 06. 2021. Z týchto vyplýva, že dva krát (19. 06. 2021 a 17. 07. 2021) sa na miesto záujemcovia o bývanie aj dostavili a od zámeru obývať domovú nehnuteľnosť žalovaného upustili pod hrozbou privolania polície a po vysvetlení dcéry žalobcov, že žalovaný nemá právo užívať okolité pozemky, ktoré sú jej vlastníctvom.

18. Zlé vzťahy žalobcov so žalovaným ako ich synom potvrdzuje aj čestné vyhlásenie žalobcovej sestry K. J., ktorá v ňom uviedla, že ešte niekedy v roku 2016 žalovaný u nej na návšteve sa hanlivo vyjadroval na adresu svojich rodičov, tiež povedal, že ich zničí, že „došikuje plný dom cigáňov“ a že im znepríjemní život a na otázku, prečo sa odtiaľ neodšahuje odpovedal, že až kým všetkých nezničí. V podstate to isté uviedol v čestnom vyhlásení aj XX..

19. Do zápisnice zo dňa 24. 06. 2021 spísanej v rámci trestného konania dcéra žalobcov X. N. opísala incident zo dňa 13. 04. 2021, kedy žalovaný začal kopať jamu okolo elektrického stĺpu, od ktorého je vedená elektrina do domu súp. č. XXX a jej matka sa išla spýtať žalovaného, čo to robí, kedy žalovaný najskôr odišiel do domu pustiť hlasno hudbu, čo aj inokedy často robieva a keď sa vrátil a matka sa spýtala čo robí, žalovaný ju začal škrtiť oboma rukami, avšak vybehla von priateľka žalovaného, ktorá ho od žalobkyne odtrhla. Matka potom utekala domov a telefonovala jej čo sa stalo, zavolali políciu, kedy pred policajmi žalovaný toto poprel, mal ju akože len sotiť, lebo bola pri jeho pozemku. Matke neboli spôsobené zranenia, oznámenie nepodala a preto sa to neriešilo. Okrem toho v súvislosti s udalosťou zo dňa 19. 06. 2021 dcéra žalobcov uviedla, že pri odchode matka povedala vtedy tam prítomným kamarátom žalovaného, že ešte dobre, že tam boli, lebo inak ju znova drhne a na to žalovaný povedal, že ju aj tak raz zakrúti ako špongiu a rukami naznačoval pohyb akoby niečo krútil v rukách. Menovaná ešte popísala, že ako sa vzťahy v rodine zhoršili, brat sa im začal vyhrožovať, že ich zničí, zlikviduje a že sa budú musieť vysťahovať. Toto vykrikuje pravidelne a rodičov volá krivý S. a stará K.. Uviedla aj incident ešte z roku 2015, kedy žalovaný zistil, že rodičia previedli majetok na ňu, tak prišiel do dvora rodičov a kričal na nich, že oni nič neurobili, vulgárne im nadával, otcovi vytrhol palicu, neudrel ho, ale ten skoro spadol na zem. Robí im aj rôzne schválnosti a nebezpečné manévry s autom.

20. Vyjadrenie žalovaného na adresu žalobkyne o „zakrútení ako špongiu“ potvrdil vnuk žalobcov E. N. v čestnom prehlásení zo dňa 02. 07. 2021.

21. Napokon aj samotní žalobcovia 1/ a 2/ vo vyhlásení zo dňa 27. 07. 2021 adresovanom súdu (č. I. 29 spisu) popísali uvedené incidenty a uviedli, že nepretržite posledných 7 rokov zažívajú obavy o svoju bezpečnosť a životy zo strany žalovaného, pričom žiadali, aby mu bolo zakázané približovať sa k nim.

22. Na základe týchto okolností mal odvolací súd osvedčené správanie sa žalovaného voči žalobcom ako svojim rodičom, ktoré nielenže nezodpovedá slušnému správaniu sa k cudzím ľuďom, ale ktoré úplne prekračuje hranice prijateľného chovania sa syna voči svojim rodičom. Konanie žalovaného zasiahlo, teda nielen ohrozilo telesnú a duševnú integritu žalobcov 1/ a 2/, zasiahlo do práva na súkromný život žalobcov, ktoré je chránené podľa § 11 OZ. Nakoľko žalovaný ani v odvolaní nepredostrel také argumenty a dôkazy, ktorými by vyvrátil žalobcami osvedčené skutočnosti, aj odvolací súd mal za to, že je potrebné poskytnúť žalobcom ochranu neodkladným opatrením, ktoré bude žalovanému ukladať zákaz priblížiť sa k nim na menej než 10 metrov.

23. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že prvoinštančný súd nezistil skutkový stav dostatočne, tak odvolací súd s tým nesúhlasí, nakoľko predmetom tohto konania je návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia (nie žaloba vo veci samej) a teda prvoinštančný súd správne vychádzal z dôkazov priložených žalobcami k podanému návrhu. Navyše nie je pravdou, že by súd nezistil, že dom súp. č. XXX je v jeho vlastníctve. Prvoinštančný súd to predsa konštatoval v 34. odseku napadnutého uznesenia a pokiaľ na to neprihliadol, tak odvolací súd to považuje za správne, pretože uložený zákaz priblíženia sa k žalobcom sa nijak nedotýka práva žalovaného tento dom užívať. Druhou vecou totiž je, že žalovaný nemá k nemu legálny prístup - nemá oprávnenie vstupovať na pozemky, po ktorých sa k domu dá dostať a s tým teda uložený zákaz priblíženia nijak nesúvisí. Je pravdou, že dom

súp. č. XXX bezprostredne susedí s domom žalobcov súp. č. XXX, avšak ak by žalovaný legálny prístup k svojmu domu aj mal, nič by mu nebránilo ho užívať, pretože podstatou zákazu priblíženia je zabrániť úmyselnému a nie nevedomému priblíženiu sa určitej osoby ku chránenej osobe. Nie je preto opodstatnenou ani námietka žalovaného, že uloženým zákazom priblíženia mu súd fakticky znemožnil užívanie domu, toto si znemožnil žalovaný sám vlastným správaním sa voči žalobcom ako svojim rodičom.

24. Žalovaný tiež v odvolaní namietal, že trestné oznámenia nepodávali žalobcovia, že smerovali voči neznámemu páchatelovi a že mali byť v konečnom dôsledku potom odmietnuté. Odvolací súd uvádza, že tieto námietky nie sú dôvodné, pretože bolo nerozhodné pre posúdenie veci, kto podal trestné oznámenie a voči komu, ale aké konkrétne okolnosti z nich pre súd vyplynuli (čo už odvolací súd vyhodnotil vyššie). Rovnako prípadné odmietnutie trestného oznámenia znamená len to, že neboli zistené okolnosti o naplnení trestnoprávnej zodpovednosti určitej osoby, ale nie to, že konanie, ktoré bolo predmetom preverovania z trestnoprávneho hľadiska sa neudialo.

25. Napokon odvolací súd uvádza, že ani vzhľadom na dôkazy priložené žalovaným k odvolaniu nemal dôvod vyhodnotiť prehlásenie žalobcov zo dňa 27. 07. 2021 ako nepravdivé, lebo toto zapadá do rámca ostatných dôkazov. Inak povedané, žalobcovia v tomto neuviedli nič, čo by bolo v zásadnom rozpore s prehláseniami ostatných osôb, resp. skutočnosťami vyplývajúcimi z dôkazov súvisiacich s trestnými oznámeniami. Odvolací súd nepovažoval za nedôveryhodné ani predložené čestné prehlásenia, ktoré žalovaný označil za „nadiktované“ a nepravdivé len preto, že ich autormi sú rodinní príslušníci, resp. kamaráti rodinných príslušníkov žalobcov. Ak sa totiž svedkami určitého konania stali osoby tam prítomné, nie je dôvod im neveriť len preto, že sú v určitom kvalifikovanom vzťahu k žalobcom. Ich vyjadrenia samozrejme potom treba hodnotiť kritickejšie, avšak žalovaný ponúkol len všeobecnú námietku o tom, že ich úmyslom bolo vykresliť ho v zlom svetle, nevysvetlil prečo by to robili. Do tejto kategórie možno zaradiť aj to, že podľa žalovaného práve žalobcovia 1/ a 2/ sú agresívnymi osobami, keďže žiaden dôkaz toto potvrdzujúci žalovaný nedoložil.

26. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil ako vecne správne napadnuté uznesenie v I. výroku, ktorým bol žalovanému uložený zákaz priblížiť sa k žalobcom 1/ a 2/ na menej než 10 metrov. Pretože aj odvolací súd je súčasne toho názoru, že nariadené neodkladné opatrenie predstavuje možnosť trvalej úpravy právneho vzťahu medzi sporovými stranami, nebolo potrebné žalobcom 1/ a 2/ ukladať povinnosť podávať žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP). Súčasne ale odvolací súd vzhľadom na zmenu napadnutého uznesenia vo vzťahu k požadovanému zákazu vstupu na nehnuteľnosti musel zmeniť V. výrok napadnutého uznesenia tak, že v zmysle ust. § 337 ods. 1 a 2 CSP poučil žalovaného o tom, že môže podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia a že môže podať žalobu vo veci samej voči žalobcom 1/ a 2/ na nedôvodnosť uloženej povinnosti nepribližovať sa k nim.

27. Keďže odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu, musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Odvolací súd aplikoval ust. § 255 ods. 2 CSP, ktoré určuje, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. V prejednávanej veci mali žalobcovia úspech pokiaľ ide o uloženie zákazu priblíženia a neúspech ohľadne uloženie zákazu vstupu. Z pohľadu žalovaného tento mal zasa neúspech v časti uloženie zákazu priblíženia a úspech vo vzťahu k uloženiu zákazu vstupu. Znamená to, že obe strany mali vo veci čiastočný úspech a nakoľko pomer ich ne/úspechu je rovnaký, odvolací súd s odkazom na § 255 ods. 2 CSP vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).